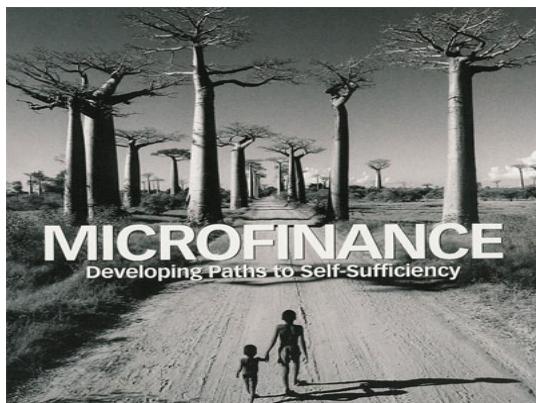




Το κοινωνικό νόμισμα είναι ένα εναλλακτικό νόμισμα που εκδίδεται από κοινότητες ή δίκτυα. Αντικαθιστά το νόμισμα που εκδίδει το κράτος, το οποίο σε μερικές περιπτώσεις δεν υφίσταται καν, δημιουργώντας ένα μέσο συναλλαγών σε μια οικονομία που λαμβάνει χώρα «έξω» από την επίσημη. Τα κοινωνικά νομίσματα μπορεί να είναι δύο ειδών: εγγυημένα ή μη εγγυημένα, απέναντι σε κάποιο αποθεματικό (σ.μ. επίσημο νόμισμα).

Υπάρχουν πολλοί διαφορετικοί τρόποι με τους οποίους τα δίκτυα χειρίζονται τα επιτόκια. Για παράδειγμα, καθορίζοντας ένα ανώτατο ποσό πίστωσης που κάθε άτομο μπορεί να έχει ανά πάσα στιγμή αυτό σταματά τον πληθωρισμό, αλλά κρατάει τον όγκο της οικονομίας συνέχεια στο ίδιο επίπεδο. Έχουν γίνει προσπάθειες και με αρνητικά επιτόκια. Σε αυτή την περίπτωση, το νόμισμα θεωρείται κοινό αγαθό, του οποίου η σωστή χρήση είναι να παράγει εμπόριο. Συνεπώς, οποιοσδήποτε συσσωρεύει χρήματα χωρίς να τα βάζει σε κυκλοφορία, φορολογείται με ένα ποσό X ανά μια δεδομένη περίοδο. Έτσι τονώνεται το εμπόριο και περιορίζεται η ποσότητα του διαθέσιμου χρήματος. Με αυτό τον τρόπο, όχι μόνο ελέγχεται ο πληθωρισμός χωρίς τη χρήση επιτοκίων, αλλά και μετακινείται η δύναμη από τα χέρια των δανειστών στα χέρια των παραγωγών.

Όταν η τράπεζα Grameen στο Μπαγκλαντές ξεκίνησε να παρέχει μικρά δάνεια σε ανθρώπους που βρίσκονταν κάτω από τα όρια της φτώχειας, αποδείχθηκαν δύο υποθέσεις: ότι αυτοί που έπαιρναν τα δάνεια στην πλειοψηφία τους τα αποπλήρωναν στην ώρα τους και ότι μια μικρή ώθηση αρκούσε για να σταθούν στα πόδια τους μικρές παραγωγικές πρωτοβουλίες. Η μικρο-πίστωση είναι μια μορφή ενδυνάμωσης της οικονομικής δυναμικής

μιας κοινότητας.

Για παράδειγμα, όταν μια τοπική τράπεζα παρέχει πίστωση σε έναν υφαντουργικό συνεταιρισμό για κάποιο μικρή παραγωγική επένδυση (π.χ. την αγορά περισσότερων μηχανών), αυτή θα παράγει φθηνότερα ρούχα για τον τοπικό πληθυσμό, και το παραγόμενο κέρδος θα επιτρέψει στα μέλη του συνεταιρισμού να αγοράζουν τρόφιμα από το τοπικό κατάστημα, του οποίου ο ιδιοκτήτης θα μπορεί πλέον να πληρώνει το νοίκι κ.ο.κ. Σε κάποιες περιπτώσεις, οι δανειολήπτες πρέπει να παρέχουν εγγυήσεις, σε άλλες όχι. Η Αλληλέγγυα εγγύηση, όπου μια μικρή ομάδα ανθρώπων ενώνονται για να ικανοποιήσουν τις προϋποθέσεις λήψης ενός δανείου, είναι πολύ κοινή πρακτική. Καθώς οι άνθρωποι αποδεικνύουν ότι μπορούν να αποπληρώνουν τα δάνεια στην ώρα τους, το μέγεθος των δανείων μεγαλώνει. Άλλα διάσημα παραδείγματα τραπεζών μικρο-πίστωσης είναι η BancoSol, στη Βολιβία (σήμερα είναι ιδιωτική τράπεζα) και η Palmas, στη Βραζιλία (που από την ίδρυσή της το 1998 παραμένει υπό πλήρη κοινοτικό έλεγχο).

Ένα ανταλλακτικό σύστημα, είναι ένα οικονομικό σύστημα που μπορεί να λειτουργεί χωρίς κανένα επίσημο νόμισμα. Είναι ένα σύστημα ανταλλαγών, όπου οι συμμετέχοντες μπορούν να ανταλλάσσουν αγαθά και υπηρεσίες χωρίς διαμεσολάβηση (για παράδειγμα, μπορώ να «αγοράσω» τρόφιμα από εσένα, «πουλώντας» σου ένα κούρεμα). Αυτού τους είδους οι σχέσεις πάντα προϋπάρχουν σε άτυπη μορφή, αλλά μπορούν να τυποποιηθούν στη μορφή των «λεσχών (σ.μ. clubs) ανταλλαγής», επιτρέποντας μεγαλύτερα και πιο περίπλοκα συστήματα. Σε αυτές τις περιπτώσεις, συνήθως χρησιμοποιείται και κάποιο κοινωνικό νόμισμα. Αυτό διευκολύνει την ανταλλαγή αγαθών και υπηρεσιών, των οποίων η διαφορετική αξία είναι δύσκολο να ποσοτικοποιηθεί. Για παράδειγμα, σε αντάλλαγμα για τρεις μήνες μαθημάτων μιας ξένης γλώσσας, θα σου δώσω ένα ζευγάρι παπούτσια συν Χ ποσό κοινωνικού νομίσματος. Οι τιμές μπορούν να καθορίζονται άμεσα μεταξύ των ατόμων που εμπλέκονται, ή μέσω συλλογικών διαδικασιών λήψης αποφάσεων. Όταν γίνεται μέλος της λέσχης, κάθε άτομο λαμβάνει Χ ποσό πίστωσης σε κοινωνικό νόμισμα, το οποίο πρέπει να επιστρέψει αν φύγει. Διαφορετικές λέσχες μπορούν να οργανωθούν σε μεγαλύτερα δίκτυα που χρησιμοποιούν κοινό νόμισμα, ή να δέχονται η μία το νόμισμα της άλλης.

